

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zo nodig enige bekorting aan te brengen

DE 'JAN DEKKER-STICHTING

Namens het bestuur der JAN DEKKER-stichting hebben ondergetekenden de eer te berichten, dat subsidie-aanvragen ter ondersteuning of mogelijk maken van geneeskundige onderzoekingen in Nederland of in de gebiedsdelen buiten Europa, wederom in behandeling kunnen worden genomen. De aanvrager, of degene onder wiens leiding het werk wordt uitgevoerd, moet van Nederlandse nationaliteit zijn.

Namens het bestuur der JAN DEKKER-stichting,

Amsterdam, 20 September 1947

J. C. WENT, *voorzitter.*

H. T. DEELMAN, *secretaris.*

EEN MERKWAARDIG PHENOMEEN: PTYALORRHOEA EJACELATIVA

Kortgeleden verklaarde de moeder van een der zuigelingen van een consultatiebureau dat haar kind van 7 maanden sinds 4 tot 5 weken bij het eten van beschuit en brood, maar soms ook bij andere spijsen enige malen een straaltje vocht opspoot uit het mondje: „het lijkt soms op de bedriegertjes”. Het kind kwam indertijd licht dystrophisch onder contrôle, maar toonde thans geen enkele organische afwijking. Het bezat reeds 5 tanden, er was geen salivatie. Het onderzoek van het mondje evenals het aftasten van de gl. submaxillaris en sublingualis bleven zonder resultaat. Druk op de speekselklieren deed geen zichtbare hoeveelheid speeksel verschijnen, terwijl van etter geen sprake was. Gewapend met een lepeltje en een beschuit werd overgegaan tot de demonstratie ad oculos, en met succes. Enige minuten na het begin van de maaltijd, terwijl de onderkaak zich naar beneden bewoog, spoot met vrij grote kracht een fijn straaltje vocht omhoog tot ongeveer 5 cm boven het niveau van de mond, dat zeker ongeveer 4 cm voor de mond terecht kwam. De nauwkeurige inspectie leerde dat het vocht waarschijnlijk uit den rechter carunculus sublingualis omhoogspoot. Na enige minuten volgde een herhaling van het verschijnsel, thans iets minder fraai, waarschijnlijk uit de linker carunkel. De hoeveelheid uitgespoten vloeistof was te gering voor een chemisch onderzoek.

Het meest voor de hand ligt, mede in verband met de zeer scherpe waarneming van de moeder die zeer veel kinderen heeft verzorgd, dat de speekselklieren bij dit kind pas met 6 maanden veel speeksel zijn begonnen af te scheiden. Onder invloed van de prikkel van het voedsel waarbij vooral beschuit en brood worden genoemd, ontstaat er extra-afscheiding van speeksel, dat onder druk komt te staan in de gl. submaxillaris en/of gl. sublingualis. Misschien dat hier aangeboren afwijkingen in de speekselgang of klieren op de duur aantoonbaar worden, zoals onder anderen door GORTER voor de gl. parotis werd beschreven. Door de spierwerking bij happen en slikken (mm. digastrici, stylohyoidei en mylohyoidei) wordt hier blijkbaar het spuiten van dit opgehoopte speeksel bevorderd. Een poging hier enige opheldering te brengen door een röntgenphoto na opspuiten van de speekselgangen met lipiodol stuitte af op technische en andere bezwaren.

De zeer verontruste moeder is met de gegeven verklaring voorlopig gerust gesteld, evenals met het therapeutisch nihilisme.

In geen der vele geraadpleegde boeken op het gebied der kinderziekten vond ik dit verschijnsel beschreven: wellicht zijn er onder de practiserende collegae die het kennen.

Baarn, 8 September 1947

D. P. R. KEIZER, *kinderarts*

ARTSEN VOOR INDIË

De nood is zéér groot! Terecht schreef prof. VAN LOGHEM in het nummer van 9 Augustus over de Volksgezondheid: „Haar onmisbare voorwaarden — wel-